

**ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ
ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΟΔΗΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ**

Του Χρήστου Βλ. Γκόρτσου
Γενικού Γραμματέα Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών

Η νέα Οδηγία για την καταναλωτική πίστη η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 7 Απριλίου 2008 και αναμένεται να δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσεχώς, επιφέρει αρκετές αλλαγές σε σχέση με το ισχύον καθεστώς σε ό,τι αφορά την αποπληρωμή των δανείων καταναλωτικής πίστης.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται ειδικότερα στην παροχή αναλυτικής πληροφόρησης του καταναλωτή, ώστε να γνωρίζει τόσο σε προσυμβατικό στάδιο όσο και κατά τη σύναψη της σύμβασης τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει σε ό,τι αφορά την αποπληρωμή του δανείου του και είτε να προβαίνει στον αναγκαίο προγραμματισμό που θα του επιτρέψει την ομαλή εκπλήρωση των υποχρεώσεών του είτε να μην λαμβάνει το δάνειο, εφόσον διαπιστώσει ότι δεν θα μπορεί να ανταποκριθεί. Καθίσταται συνεπώς απολύτως απαραίτητη η αξιοποίηση εκ μέρους του καταναλωτή της παρεχόμενης σε αυτόν πληροφόρησης και η σε ρεαλιστική βάση αξιολόγηση των δυνατοτήτων και των αναγκών του.

1. Διεξοδική προσυμβατική πληροφόρηση του καταναλωτή

Ιδιαίτερα σημαντική είναι καταρχήν η νέα ρύθμιση που εισάγεται αναφορικά με την προσυμβατική πληροφόρηση που πρέπει να παρέχεται σχετικά από τον πιστωτικό φορέα στον καταναλωτή. Συγκεκριμένα, καθιερώνεται η υποχρέωση διεξοδικής ενημέρωσης του καταναλωτή για τις πληρωμές που θα πρέπει να καταβάλει αναφέροντας το ποσό, τον αριθμό των δόσεων και τη συχνότητα των καταβολών ανάλογα με το εάν το δάνειο είναι τοκοχρεωλυτικό ή όχι. Με τον τρόπο αυτό ο καταναλωτής θα είναι σε θέση να γνωρίζει ήδη πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αποπληρώνει το δάνειο ή άλλη πίστωση που του χορηγείται.

Επιπλέον, ο καταναλωτής θα ενημερώνεται ως προς το ότι θα επιβαρύνεται με έξοδα σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής εκ μέρους του με βάση το εφαρμοζόμενο εκάστοτε επιτόκιο υπερημερίας, καθώς επίσης και για το ότι η παράλειψη οφειλόμενης καταβολής πληρωμής ενδέχεται να έχει σοβαρές συνέπειες και να καθιστά τη χορήγηση πίστωσης δυσκολότερη στο μέλλον.

2. Διεξοδική πληροφόρηση κατά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης

Διεξοδικές ρυθμίσεις πληροφόρησης προβλέπονται επίσης σε ό,τι αφορά τα όσα πρέπει να γνωρίζει ο καταναλωτής κατά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης. Συγκεκριμένα, πέραν των στοιχείων που θα πρέπει να παρέχονται προσυμβατικά και

τα οποία επαναλαμβάνονται στη σύμβαση πίστωσης καθιερώνεται η υποχρέωση του πιστωτικού φορέα να πληροφορεί τον καταναλωτή ότι εφόσον το δάνειο είναι χρεωλυτικό θα μπορεί να παραλαμβάνει κατόπιν αιτήσεώς του πίνακα χρεωλυσιών οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της σύμβασης, ενώ ορίζεται από την Οδηγία και το περιεχόμενο του εν λόγω πίνακα. Αντίστοιχα, εφόσον το δάνειο είναι τοκοχρεωλυτικό, ο καταναλωτής θα μπορεί να παραλαμβάνει κατάσταση των περιόδων και των όρων καταβολής των χρεωστικών τόκων και των σχετικών περιόδων και μη περιόδων δαπανών.

Τέλος, προβλέπεται η αναφορά στη σύμβαση στο εφαρμοστέο επιτόκιο υπερημερίας όπως ισχύει τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης πίστωσης, τις ρυθμίσεις για την προσαρμογή του, καθώς και στα έξοδα με τα οποία επιβαρύνεται ο καταναλωτής σε περίπτωση αθέτησης καταβολής.

3. Δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής

Ιδιαίτερα σημαντική είναι επίσης, ιδίως λόγω των αμφιβολιών και της διχογνωμίας που υπάρχει για το θέμα, η νέα ρύθμιση της Οδηγίας σε ό,τι αφορά την πρόωρη αποπληρωμή των δανείων και το δικαίωμα αποζημίωσης στην περίπτωση αυτή του πιστωτικού φορέα.

Αυτό το οποίο διασαφηνίζεται με την νέα Οδηγία είναι ότι ναι μεν ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του πριν από την προβλεπόμενη στη σύμβαση πίστωσης ημερομηνία, αλλά και ο πιστωτικός φορέας θα πρέπει στην περίπτωση αυτή να αποζημιώνεται για τα ενδεχόμενα έξοδα που έχουν άμεση σχέση με την πρόωρη εξόφληση, λαμβανομένων επίσης υπόψη των ποσών τα οποία ενδεχομένως εξοικονόμησε. Αυτό δηλαδή το οποίο επιδιώκεται με τις νέες ρυθμίσεις είναι η εξισορρόπηση από τη μια πλευρά του δικαιώματος του καταναλωτή να αποπληρώνει πρόωρα το δάνειό του και η αποφυγή από την άλλη πλευρά της υπέρμετρης επιβάρυνσης του πιστωτικού φορέα εκ του γεγονότος αυτού.

Όπως επισημαίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο υπολογισμός της αποζημίωσης του πιστωτή θα πρέπει να είναι διαφανής και κατανοητός για τους καταναλωτές ήδη από το προσυμβατικό στάδιο, οπωσδήποτε δε κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης πίστωσης. Πέραν αυτού, η μέθοδος υπολογισμού θα πρέπει να εφαρμόζεται με ευκολία από τους πιστωτές και να προωθείται ο έλεγχος της αποζημίωσης από τις αρμόδιες αρχές. Ως εκ τούτου, και δεδομένου ότι η καταναλωτική πίστωση, λόγω της διάρκειας και αξίας της, δεν χρηματοδοτείται μέσω μηχανισμών μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης, το ανώτατο όριο της αποζημίωσης καθορίζεται ως πάγιο ποσοστό. Η προσέγγιση αυτή αντικατοπτρίζει την ιδιαιτερότητα της καταναλωτικής πίστης και δεν επηρεάζει ενδεχόμενη διαφορετική προσέγγιση για άλλα προϊόντα τα οποία χρηματοδοτούνται από μηχανισμούς μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης, όπως τα ενυπόθηκα δάνεια σταθερού επιτοκίου.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να ορίζουν ότι ο πιστωτικός φορέας μπορεί να ζητά αποζημίωση για την πρόωρη εξόφληση, μόνο εφόσον το ποσό της εξόφλησης εντός 12 μηνών υπερβαίνει το όριο το οποίο ορίζουν τα κράτη μέλη. Κατά τον καθορισμό αυτού του ορίου, το οποίο δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 10.000 ευρώ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν π.χ., υπόψη το μέσο ποσό της καταναλωτικής πίστης στην αγορά τους.